

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КУБРАТ
В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ
ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА
РОМИТЕ
2021 - 2030**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за действие на община Кубрат в изпълнение на Областната стратегия за равенство, приобщаване и участие на ромите и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (План за действие), обхваща периода 2021 - 2030 г. и има за **цел да анализира ситуацията в общината към момента и да планира дейностите, в изпълнение на националната политика по приобщаване на уязвими граждани.**

За постигане на дългосрочната цел за осигуряване на ефективно равенство и намаляване на различията между ромите и останалата част на населението, се залага на равенството, приобщаването и участието в областта на образованието, здравеопазването, културата, жилищните условия и заетостта.

Интеграцията изразява шансовете и възможностите на всички български граждани в различните области на живота, издига тяхната активност в реализацията на демократичните процеси в България, активизира процеса на единението без значение от етнически произход и вероизповедание.

Планът посочва основни приоритети на местната политика в тази сфера, задачите пред местната власт и местната общност към разрешаване на потребностите на групите в риск. Той се базира на Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030), Стратегията на област Разград за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030), Стратегическа рамка на Европейския съюз (ЕС) за ромите за равенство, включване и участие", Европейския стълб на социалните права (ЕССП), целите на Организацията на обединените нации (ООН) за устойчиво развитие до 2030 г., както и на Плана за развитие на община Кубрат.

В изготвянето на Плана за действие за периода 2021-2030 г. участваха следните институции, като част от Общинския оперативен екип:

- Община Кубрат
- Дирекция "Социално подпомагане" - гр. Кубрат
- Дирекция "Бюро по труда" - гр. Кубрат
- Представители на ромската общност и здравен медиатор
- Районно полицейско управление - гр. Кубрат

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА

Община Кубрат се намира на трето място по брой население в област Разград след общините Разград и Исперих. В нея живее около 1,5% от населението в Северен централен район.

Между двете последни преброявания населението в общината е намаляло с 22.5%, а на най-възрастното население живее в нашата община/ за област Разград/ 28.3%.

Делът на населението в активна възраст (15 – 64 навършени години) е най-нисък в община Кубрат (59.8%).

Общият коефициент на възрастова зависимост¹, изчислен по данни от Преброяване 2021 за област Разград, е 59.6, или на 100 лица във възрастовата група 15 - 64 навършени години се падат 59 лица под 15 и на 65 и повече години. За сравнение през 2011 г. за област Разград това съотношение е било 45.8, или увеличението на тежестта на лицата в активна възраст продължава да расте.

По общини това съотношение е най-неблагоприятно в община Кубрат (67.3).

¹ Коефициентът на възрастова зависимост показва броя на лицата от населението в „зависимите“ възрасти (населението под 15 и на 65 и повече навършени години) на 100 лица от населението в „независимите“ възрасти (от 15 до 64 години).

Сравнителни данни за населението в община Кубрат от Преброяване 2011 г. и към 31.12.2020 г.

Община Кубрат	Общо		В град		В селата	
	2011 г.	2020 г.	2011 г.	2020 г.	2011 г.	2020 г.
	18095	15410	7268	6205	10827	9205

Естествено движение на населението в община Кубрат - данните са взети от НСИ

Живородени			Починали			Естествен прираст		
всичко	момче	момиче	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
93	46	47	383	202	181	-290	-156	-134

Наблюдава се значително намаляване броя на населението спрямо предходни години . Като основни причини за това могат да се посочат отрицателният естествен прираст на населението, резултат на ниската раждаемост и високата смъртност и интензивните миграционни процеси, които се наблюдават през последните няколко години. В основата на всичко това стоят безработицата, ниските доходи и бедността.

Информацията за етническия състав от Преброяването на населението (2011) показва данни по самоопределение и не отразяват реалното съотношение на етническите групи. Тези различия са най-изявени при ромската етническа група.

Етническата структура на населението става известна единствено при публикуване на данните от преброяването.

Население по етническа принадлежност и майчин език /към 7 септември 2021 г./

Етническа група	Общо за община Кубрат/брой/	Майчин език	Общо за община Кубрат/брой/
<u>Българска</u>	<u>4316</u>	<u>Българска</u>	<u>4248</u>
<u>Турска</u>	<u>7390</u>	<u>Турска</u>	<u>7405</u>
<u>Ромска</u>	<u>1520</u>	<u>Ромска</u>	<u>1397</u>
<u>Други</u>	<u>55</u>	<u>Други</u>	<u>43</u>
<u>Не мога да определя</u>	<u>53</u>	<u>Не мога да определя</u>	<u>44</u>
<u>Не желая да отговоря</u>	<u>171</u>	<u>Не желая да отговоря</u>	<u>162</u>
<u>Непоказано</u>	<u>723</u>	<u>Непоказано</u>	<u>929</u>
<u>Общо</u>	<u>14228</u>	<u>Общо</u>	<u>14228</u>

От таблицата се вижда, че община Кубрат е събрала на своята територия население от различни етнически групи със свой специфичен бит и култура.

Така наречените „проблемни територии”, със застроени незаконни къщи, в град Кубрат съществуват от дълго време. Видима разлика между ромския квартал и останалата част от селото има в с. Беловец, Община Кубрат. Налице са обаче, два оформили се през последните две десетилетия ромски квартала с изключително влошени жилищно-битови и инфраструктурни условия. Те се намират в град Кубрат – част от ул. „Стара планина” и „Витоша” и в с. Беловец.

Наблюдава се тенденцията част от хората от ромски произход да се самоопределят като българи, турци или да не дават отговор за тяхната етническа принадлежност.

Ромското население на територията на общината има сериозни социални проблеми от различно естество. Приблизително 80% от ромите са безработни и получават социални помощи, чиито размери са недостатъчни, за да задоволят потребностите на многолюдните

им семейства. Състоянието на икономиката не дава възможност за трудова заетост – голям брой от промишлените предприятия в момента не работят или работят с малък капацитет. Ниската степен на образование, липсата на съответна квалификация още повече стеснява кръга от възможности за намиране на постоянна работа. Поради тези причини, част от ромското население участва в общински програми за няколко месеца и работи през летните месеци обща работа в селското стопанство като наемна работна ръка.

В общината няма етнически конфликти. Ромското население и сериозните проблеми сред него - ниско образователно и културно равнище, висока безработица, недостатъчен жилищен фонд и примитивен бит, налагат особено внимание към това население за интегрирането му към обществото.

III. ПРЕГЛЕД ПО ПРИОРИТЕТИ

III.1. „Образование и обучение”

В община Кубрат има условия за равен шанс за образование, гарантиране възможността на всяко българско дете да получава качествено образование, независимо от местоживееене, социално положение, етническа принадлежност.

Училищната структура и мрежа в община Кубрат е съобразена с действащите закони и подзаконови документи, с местните, държавните и европейски стратегии за развитие на образованието.

Детски градини

На територията на Община Кубрат през 2021 г. функционират 5 (пет)детски градини със заети 392 места.

ДГ „Щастливо детство“ – гр. Кубрат с филиали в с. Равно и с. Беловец;

ДГ „Здравец“ – гр. Кубрат с филиали в Дряново, с. Медовене и с. Точилари;

ДГ „Пролет“ – с. Севар;

ДГ „Слънчо“ – с. Бисерци с филиали в с. Божурово и с. Звънарци;

ДГ „Първи юни“ – с. Юпер с филиал в с. Сеслав;

Всички детски заведения са кадрово обезпечени с правоспособни учители, чиято основна задача е отглеждане и възпитаване на децата и превръщането им в самостоятелни и уникални личности. Финансирането на детските градини се осигурява от държавния бюджет и общинско финансиране и дофинансиране.

От 2020 г. детските градини работят по проект № BG05M2OP001-3.005-0004 „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ между Министерството на образованието и науката - конкретен бенефициент, и ИА ОПНОИР - управляващ орган на ОП НОИР. Проектът се реализира по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОП НОИР) 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове, с конкретен бенефициент - Министерството на образованието и науката (МОН) в партньорство с Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ). Проектът ще приключи през месец юни 2023 г. По него са назначени двама души, на длъжност „Помощник на учителя“.

Основната цел на проекта е навременното ранно обхващане и образователното приобщаване на деца от уязвимите групи в предучилищното образование, подкрепа на достъпа им до качествено образование, подкрепа на социалното им приемане и сближаване за изграждането им като пълноценни граждани и за успешна професионална, социална и личностна реализация.

Специфичните цели на проекта са насочени към:

- Увеличаване броя на образователните институции, осигурили подкрепяща среда за включващо образование;
- Повишаване броя на успешно интегрираните деца чрез образователната система от маргинализирани общности, включително роми.

Друг проект, който беше спечелен през 2021 г. е „Разноцветни пеперуди“ към Центъра за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (ЦОИДУЕМ). Целта му е въвеждането на разнообразни форми на занимания на децата от етническите малцинства, запазване и развитие на тяхната културна идентичност. Вниманието е насочено към децата от ДГ „Първи юни“ с. Юпер, база Сеслав, където се обучават деца от етническите малцинства. От една страна включването на децата в подходящи дейности привличат интереса им към детската градина, а от друга страна мотивират и ангажират родителите за подпомагане на по-успешното интегриране на децата в детската градина. Чрез реализирането на дейностите по проекта ще се постигне:

- Повишаване квалификацията на учителите за работа в мултикултурна среда;
- Повишаване на знанията на децата за културата на етносите, чрез различна литература;
- Съхраняване и развиване на традиционната култура на децата от етническите малцинства;
- Усвояване и развиване на знания и умения, чрез разнообразни форми;
- Приобщаване на децата от малцинствата и привличане на родителите към дейностите в детската градина ;
- Обогатяване на социалния опит и набора от социални роли на децата;
- Създаване на ефикасен модел за възпитаване на етническа толерантност и приятелство, както и за привличане и задържане на децата в детската градина чрез клубните дейности.

Училища

На територията на Община Кубрат през периода 2021/2022 г. функционират две средни училища, шест основни общообразователни училища, в които се обучават общо 1 179 ученици. По-конкретно функциониращите училища и звена, са следните: СУ „Христо Ботев“ – гр. Кубрат; Професионална гимназия – гр. Кубрат; ОУ „Христо Смирненски“ – гр. Кубрат; ОУ „Васил Левски“ – с. Беловец; ОУ „Н. Й. Вапцаров“ – с. Бисерци; ОУ „Н. Й. Вапцаров“ – с. Севар; ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Сеслав; ОУ „Св. Климент“ – с. Юпер; ЦСОП ; ЦПЛР -УО „Максим Горки“ гр. Кубрат; ЦПЛР-ОДК.

Констатира се, че най-често причините за отпадане на ученици са:

- Заминаване на семейството в чужбина;
- трайно непосещаване на училище поради слаб успех;
- трайно непосещаване на училище поради социални и семейни причини;

Социализационните модели в много ромски групи, особено в квартали с преобладаващо ромско население, създават допълнителни трудности за адаптацията на ромските деца в училище, ако не са посещавали редовно детска градина.

В Община Кубрат се наблюдава забавено подобряване на образователния статус на ромската общност.

Обхващането на децата и учениците в задължителна училищна възраст (до 16 години) се проконтролира в предучилищното и училищно обучение в детските градини и училища, като целта е да не остане необхватното дете и ученик.

С Решение № 373/05.07.2017г. на Министерски съвет се създаде и функционира Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Чрез въведената информационна система за реализация на механизма „Посещаемо и безопасно училище“ се визуализират имената, адреса и статуса на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които не са записани в детски градини и училища.

В шест от училищата по проект „Подкрепа за успех“ има назначени образователни медиатори. Тяхната роля е да прави връзката с родителя по-лесна, да разговаря с децата и родителите, да помага на класните ръководители и особено важно е участието им при дистанционното обучение.

В СУ „Христо Ботев“ и ОУ „Христо Смирненски“ град Кубрат има назначени психолози. Те работят индивидуално и групово с ученици от уязвимите групи с цел предотвратяване на отпадането от училище. Работят и с родителите на такива ученици. Изнасят беседи пред учениците.

Училищата успешно реализират проекти, в които се включват много деца от ромски етнос. Предизвикателство е да се определи точният брой на децата от ромски произход, но такива действително има.

Пандемията, предизвикана от Ковид 19 се отрази на всички публични сектори, включително и на образованието. Обучението в онлайн среда се оказа предизвикателство, чиито резултати тепърва ще се анализират. Има риск да се засили проблема за качествено образование, както и увеличаването на неграмотността, влошаването на образователната структура, водещи до оказване на отрицателно въздействие по отношение развитието на децата.

СУ „Христо Ботев“ град Кубрат предостави лаптопи и таблети на деца, чиито семейства не можеха да им осигурят технически средства за обучение в ОРЕС/обучение от разстояние в електронна среда/. За ученици със СОП / специални образователни потребности/ бяха осигурени и алтернативни начини за доставяне на учебни материали и получаване на обратна връзка за степента на усвояване на учебния материал.

Вече втора година СУ „Христо Ботев“, Кубрат е иновативно училище. Иновацията е свързана с прилагане на иновативни методи на учене, базираци се на преживяванията на учениците: Камишибай театър; Граматика на фантазията - Родари; INSERT – работа с текст; Техника „КИПЛИНГ“; Синкуейн; Кубиране; Lapbook; Мисловни карти; Шест мислеци шапки и др.

МКБППМН ежегодно изготвя план, в който са включени различни информационни кампании. Реализацията им се осъществява с помощта на учители-партньори по предварителна заявка и във форма, съгласувана предварително. Това са лекции, работни срещи с участието на родители, специалисти, презентации, открити уроци, конкурси и други.

В ЦОП – Кубрат оказваната подкрепа на потребителите е комплексна, като включва социална работа, психологична, логопедична, педагогична и работа с ерготерапевт. Като с един потребител работят няколко специалисти в зависимост от потребностите им. Към момента общо потребителите са 445, като с направление от Дирекция „СП“ – 277, а със самозаявка – 168.

Основните проблеми особено при уязвимите групи са ниският родителски капацитет, negliжиране и в следствие извеждане на децата в приемни семейства. С тези потребители се работи в насока увеличаване на родителския капацитет и връщане на децата при семействата им. Друг проблем е раждане в малка възраст и изоставяне на децата. При децата се наблюдава ниско ниво на образование и възпитание, често бягане от часовете и училищни занимания, като за целта се работи със социален педагог, социален работник и психолог с цел усвояване на училищния материал, превенция от изоставане от училище.

В община Кубрат са създадени условия за подкрепа, образователна интеграция и социализация на деца и ученици от етнически малцинства. Изградена е приемственост, осигурен е равен достъп до образование, култура, спорт, социални услуги и др. Отговорността на общината е изразена не само по отношение на съвместната работа на институциите по превенция и обхват на деца и ученици, но и по предоставяне на програми за превенция на риска от отпадане от училище, повишаване на родителския капацитет и др., които са приоритетна дейност на Център за обществена подкрепа.

III.2. „Здравеопазване и социални услуги“

По данни от Проекта на **Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите / 2021 - 2030г. /**, рисковите фактори създават условия и повишават вероятността от възникване на заболявания. При лицата, принадлежащи към големите малцинствени общности в България, наблюдаваме по- силно влияние на първичните (масово и дълбоко обедняване, висока безработица, влошена структура на доходите и потреблението, неблагоприятна околна и жилищна среда, начин на живот,

генетични заболявания) и вторичните рискови фактори (някои болестни състояния с хронично протичане, които от своя страна създават условия за усложнения или други заболявания). Община Кубрат не прави изключение от тази картина.

Подобряването на здравето на всички граждани е в основата на политиките в областта на общественото здраве. Целите, свързани с този приоритет са насочени към активна промоция на здравето и превенция на хроничните незаразни болести и социално значими болести, и активното подпомагане на уязвими групи да получат ефектен достъп до здравни грижи и здравно обслужване.

Повишаването на здравната култура и информираността на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация е важна стъпка за осъзнаване на необходимостта от ползване на здравни грижи и услуги.

Сред малцинствата в община Кубрат ромската общност е най-уязвима и с най-голям брой здравно неосигурени лица. Това е основна причина бременните жени от тези уязвими групи да не ходят редовно на женска консултация, след което последват нередовни детски консултации и имунизации.

В изпълнение на задача: “Подобряване на профилактичните дейности сред ромското население“, през месец септември 2020 г. Министерство на здравеопазването предостави безвъзмездно на РЗИ - Разград мобилна клинична лаборатория, за извършване на безплатни профилактични изследвания (кръвна картина, глюкоза и холестерол) на лица от ромски произход и на такива със затруднен достъп до лечебни заведения.

След проведена процедура от страна на РЗИ – Разград за избор на лечебно заведение, което да извърши клиничните изследвания за изпълнител бе избрана “МБАЛ-КУБРАТ” ЕООД, гр. Кубрат .

Подлежащите се определяха и издирваха със съдействието на РЗИ - Разград, представители от община Кубрат, както и с активното участие на здравните медиатори . За периода 03.09. – 30.09.2020 г. мобилната клинична лаборатория, екип от специалисти от Клинична лаборатория към „МБАЛ- Кубрат” ЕООД, представители от РЗИ – Разград и здравни медиатори посетиха гр. Кубрат, с. Севар, с. Сеслав, с. Каменово.

Изследвани са 500 лица. При 133 от изследваните лица, лабораторните изследвания са в нормални граници, което представлява 26,6% от общия брой.

При останалите 367 изследвани лица, се установиха отклонения от нормалните граници на лабораторните показатели, което съставлява 73,4 % от общия брой изследвани лица и представлява риск за тяхното здравословно състояние. Лицата са насочени към ОПЛ за преглед и лечение.

Медико-социална работа с ромските жени и девойки извършва здравните медиатори на община Кубрат, които са двама. Те постоянно контактуват с ромската общност и здравните институции и са посредници, които улесняват достъпа на лица и групи в неравностойно положение до здравни грижи и социални услуги. Изключително добре се приемат от ромските семейства и са в помощ при възникване на проблеми от различен характер. Извършват патронаж на рискови семейства, бременни жени и млади майки. Информират за правата и задълженията на пациентите, консултират гражданите по проблемите на семейното планиране и репродуктивно здраве.

С профилактични прегледи са обхванати 100 % от първокласниците. Регистрирани са 38 заболявания или с отклонения в здравословното състояние са 4.5%. За сравнение през 2019 година са 4,7 %, а през 2018 година процента на заболяемост сред първокласниците е 4,9 %. Най-често срещани заболявания са:

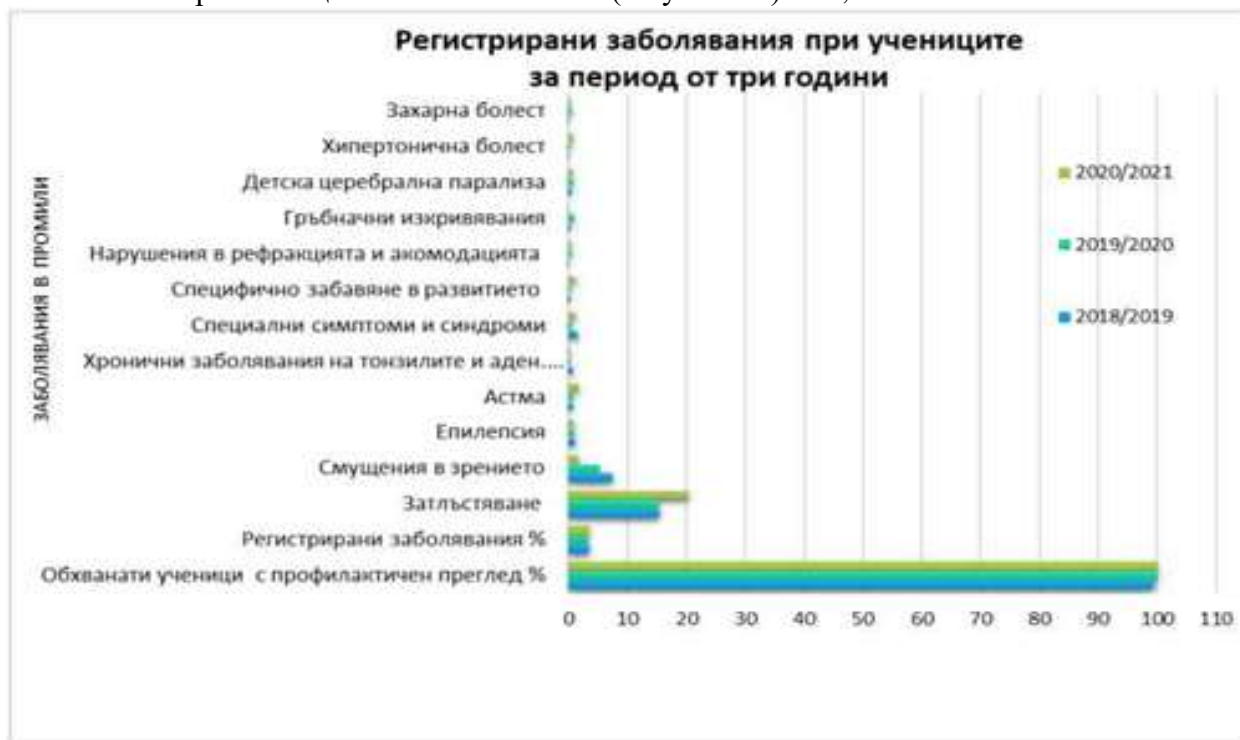
- Затлъстяване (17 ученици) - 20,1 %, при 12,7 % от предходната година.
- Смушения в зрението (5 първокласника) - 6 %, спрямо 9,5 % през 2019 г.
- Епилепсия (1 деца), което е 1,2 % от прегледаните първокласници.

С профилактичен преглед са обхванати 100% от седмокласниците . Регистрирани са 60 заболявания, което представлява 6,2 %. За сравнение 2019 година са 5.6%, а през 2018 г. са 8,3 %. И при седмокласниците най-често срещаните заболявания са:

- Затлъстяване (39 ученици) - 40,2 %0, при 33,4 %0 от предходната година
- Смущения в зрението (4 седмокласника) - 4,1 %0 спрямо 11,5 %0 през 2019 г.
- Захарна болест (диабет) - (2 седмокласника) - 2,1 %0
- Детска церебрална парализа - (3 седмокласника) - 3,1 %0

В десети клас с профилактичен преглед са обхванати 100 % от всички десетокласници. Регистрирани са 50 заболявания - 5,2 % от учениците имат здравословен проблем. За сравнение през 2019 г. с отклонения в здравния статус са 2,1 %. През учебната 2020/2021 г. заболяванията са в следната последователност:

- Първа позиция е за затлъстяване (30 ученика) - 31,4 %0

През учебната 2020/2021 г. обхвата с профилактични прегледи на децата и учениците е подобрен, в сравнение с миналата учебна година. При децата и учениците е достигнат обхват с профилактични прегледи 100 %.

Поради това, че не всички учащи предоставят талони за профилактични прегледи по препоръка на РЗИ медицинските специалисти от здравните кабинети към детските заведения и училища осъществиха измерване на ръст и тегло на всички деца и ученици. Тази година е постигнат 100 % обхват по - отношение на антропометричните показатели.

При профилактичните прегледи на децата и учениците се запазва тенденцията за утвърждаване на затлъстяването като основен проблем. На територията на областта липсва предлагане на курсове по лечебна физкултура.

Родителите също недооценяват значението на профилактичните прегледи за ранно откриване и своевременно лечение на заболявания и аномалии в детската възраст. Децата се водят на преглед при общопрактикуващия лекар при клинично изявен проблем.

Данните от профилактичните прегледи и диспансерното наблюдение на деца и ученици потвърждават необходимостта от системното им провеждане, като възможност за ранно откриване и отстраняване на здравни проблеми у подрастващите. От значение е още в детска възраст да се акцентира върху дейности за профилактика на хроничните неинфекциозни заболявания, които съставляват значителен дял от патологията на възрастното население.

III.3. „Заетост“

Успешната интеграция на пазара на труда и повишаване на пригодността за заетост на групите в неравностойно положение на пазара на труда е един от основните приоритети на активната политика по заетостта.

Голяма част от ромското население е функционално неграмотно или с ниска грамотност и култура, което е причина за голямата безработица, оттам – ниски доходи и нисък стандарт на живот. Превантивният ефект срещу социалното изключване и маргинализацията заемат особено важно място в политиката по заетостта. Икономически неактивни лица, включително ромите са потенциална работната сила на пазара на труда. Тяхното интегриране и активно включване в заетост ще продължи с прилагането на подходящи целенасочени действия.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ гр. Кубрат Броят на регистрираните безработни лица в община Кубрат към 31.10.2021г. е 748. Броят на лицата, самоопределили се като роми е 85 (11,4%), а заедно с тези, определили се като власи (23) – 14,4%.

- Броят на регистрираните младежи към 31.10.2021г. е 62, от които 37 жени. От всички регистрирани младежи 20 са с работническа професия, 9 са специалисти и останалите 33 са без квалификация. 9 от младежите са се самоопределили като роми.

- Включените в обучение за ключови компетентности и професионална квалификация роми са двама. Завършили са успешно обучението.

- Започналите работа роми от началото на годината са 40, от които 1 по мерки за заетост, 7 по програми за заетост, финансирани по закона за насърчаване на заетостта и 9 по ОП”РЧР”.

- На първичния пазар работа са започнали 23 роми (57,5% от включените в заетост), от които 22 с посредничеството на ДБТ.

- Активирания неактивни лица през периода са 66, от които 21 активирани от външни организации, 3 – от младежки медиатор и 42 от бюрото по труда.

- Мерки за стимулиране на работодателите: лицата от този етнос са бенефициенти на всички действащи програми и мерки за заетост и обучение, професионална квалификация и ОП”РЧР”, съобразно останалите си характеристики. Няма мерки, предназначени само за роми, което кореспондира с действащото законодателство.

Анализа на ситуацията води до следните констатации:

1. Самоопределянето на лицата: в действителност те са повече, и обхвата в заетост е по-голям, но част от тях се самоопределят в други етнически групи (българска, турска, влашка).

2. Проблема при реализацията им в общия случай е не етническата принадлежност (която не се предоставя на работодателите), а качествените характеристики на лицата: образование, квалификация, професионален опит, мотивация.

3. Обвързването на социални придобивки (месечни и целеви помощи, внасяне на здравните осигуровки на получаващите помощи), влияе на мотивацията им за труд и измества фокуса на работата ни с тези клиенти.

4. Влиянието на семейството и средата, липсата на трудови навици на вече няколко поколения също оказват своето влияние.

III.4 „Жилищни условия ”

Ромите в гр. Кубрат са концентрирани основно в квартал 106 по стар план от 1980г. и поземлени имоти извън регулация, с начин на трайно ползване пасище и нива. В по-голямата си част живеят капсулирано, бедно. Често в една къща живеят различни възрастови поколения и няколко семейства, обикновено с две, три или повече деца. Видима разлика между ромския квартал и останалата част от селото има в с. Беловец, Община Кубрат. Налице са обаче, два оформили се през последните две десетилетия ромски квартала с изключително влошени жилищно-битови и инфраструктурни условия. Те се намират в град Кубрат – част от ул. „Стара Планина” и в с. Беловец.

Има изградена водоснабдителна мрежа и електроснабдяване. Към настоящия момент няма данни принудително съборени жилища.

Община Кубрат не разполага със собствени социални общински жилища, което е сериозен проблем за общината, поради липса на възможност за подпомагане на определени лица и семейства, изпаднали или живеещи в затруднена житейска ситуация. Положителна тенденция е, че голяма част от ромите вече излизат от компактни групи на квартала и си закупуват жилища на различни места на територията на общината. Поради липса на подходящи терени, в община Кубрат няма отредени и не се предвижда за отреждане за строителство на социални общински жилища.

Кадастралните карти за гр. Кубрат са одобрени през 2006г. и 2009г., а за с. Каменово през 2009г. Има и действащи ПУП-ове за населените места на Община Кубрат.

Община Кубрат разполага с 34 бр. общински жилища, от които:

- Апартаменти за отдаване под наем – 30бр.
- Къщи за под наем – 2 бр.
- Резервно жилище – 1 бр.
- Ведомствено жилище – 1 бр.

В 11 от общинските жилища са настанени семейства от уязвимите групи.

През 2022г. картотекираните „нуждаещи се“ са 8 лица, от които 5 са от ромски произход. Настаняването в общински жилища се извършва, съгласно Наредба №14 за условията и реда за установяване на жилищни нужди и за настаняване под наем в общински жилища към Общински съвет Кубрат.

Към момента, като сериозни проблеми в приоритет Жилищни условия са :

- обитаването на една жилищна постройка от много семейства;
- незаконното застрояване извън регулация;
- недостиг на общински жилища;

III.5. „Върховенство на закона и антидискриминация“

Дискриминацията е един от факторите, които възпрепятстват процеса на интеграция, а ромите нерядко са обект на различни прояви на дискриминативно отношение.

Законодателството гарантира равните възможности и защита от дискриминация за всички, независимо от тяхната етническа принадлежност, пол, възраст, здравно състояние, вероизповедание, сексуална ориентация и други признаци. Това е залегнало в Конституцията на Република България, в Закона за защита от дискриминация и в редица други закони и подзаконовни нормативни актове.

МКБППМН ежегодно изготвя план, в който са включени различни информационни кампании. Реализацията им се осъществява с помощта на учители-партньори по предварителна заявка и във форма, съгласувана предварително. Това са лекции, работни срещи с участието на родители, специалисти, презентации, открити уроци, конкурси и други.

Акцентираща се върху запознаване на децата с различните форми на дискриминация: зачитане на идентичността, произхода, религията и етническата принадлежност на всяко дете и др.

Училищните и общинските власти са ангажирани с помощта на ЦОП, Дирекция „Социално подпомагане“ - ОЗД и РУ на МВР- гр. Кубрат, за формирането на толерантност основана на личности, етнически, религиозни и други особености у децата на училищно ниво.

III.6. „Култура и медии“

В Община Кубрат дейностите в областта на културата и спорта се осъществяват от самата община, училищата и читалищата на територията на общината. Опазването на културното наследство на ромите, насърчаването на творческото развитие, културното взаимодействие и участието в културния живот на страната имат решаваща роля за социалното сближаване.

На територията на община Кубрат има 15 читалища, от които 1 е в град Кубрат, а останалите 14 са в селата на общината. В тях функционират разнообразни по жанрове любителски формации за обработен фолклор, певчески групи и танцови състави.

Желанието на читалищните работници от селата с голям брой ромско население като с. Севар и с. Сеслав е да привлекат децата и възрастните роми като ги включат в различни самодейни състави.

В началото на всяка година Общинският съвет приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината. Там е препоръчително да се включат мероприятия, целящи взаимното опознаване на фолклорните традиции и обичаи на местно ниво, като се създадат певчески и танцови състави към народните читалища, съвместно провеждане на културно-просветни програми и чествания на празниците на ромските малцинства.

IV. МЕХАНИЗМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Интеграцията на ромите и на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация е активен двустранен процес на социално включване.

За изпълнението на Плана за действие на община Кубрат от съществено значение е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на местно ниво с представители на неправителствени организации и на отделните етнически общности. Участието на хората от отделните етнически общности е от ключово значение при формирането и реализацията на политиките за интеграция, както и във всички други политики, касаещи просперитета и развитието на общината.

Приоритетни области на действие са:

- Образование
- Здравеопазване
- Жилищни условия
- Заетост
- Върховенство на закона и не дискриминация
- Култура и медии

Планът за действие на община Кубрат за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация / 2021 - 2023 / е неразделна част от Стратегия на област Разград за равенство, приобщаване и участие на ромите за периода / 2021 - 2030 / и по тази причина той следва приоритетите и целите на областната стратегия.

Отговорност за координирането на действията по изпълнението на Плана ще има общинският оперативен екип.

V. МЕХАНИЗЪМ ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Кметът на общината определя със заповед Звено за мониторинг и оценка като относително самостоятелна структура. То се обособява чрез заповед на кмета.

Кметът на общината определя отговорно лице, което да координира изпълнението и отчитането на плана за действие за изминалата година пред общинския съвет, в срок до 1 февруари на настоящата година.

Звеното за мониторинг и оценка изготвя до 1 февруари мониторингов доклад за изпълнението на Плана за действие на община Кубрат в изпълнение на областната стратегия за равенство, приобщаване и участие на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация за предходната година, която се изпраща до Областния управител.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА КУБРАТ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ ЗА ПЕРИОДА 2021-2030 Г.

ПРИОРИТЕТ 1 – ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времени период	Финансиране		
					Средства в лв.	Източник	Индикатори
1. Гарантиране на равен достъп до качествено образование	1.1.Обхващане на всички ромски деца	1.1.1. Поддържане на картотека на подлежащи ученици и деца за ДГ и 1 клас	Дирекция „СА” Училища	2021-2030	Не са необходими		Децата и учениците от малцинствата
		1.1.2. Постепенно въвеждане на целодневна организация на учебния ден	МОН училища	2021-2030	В рамките на утвърдения държавен бюджет Общински	МОН ОПРЧР Общини	Брой разкрити групи Брой ученици, ползватели на услугата

		до седми клас вкл.			бюджет Европейско финансиран е		
	1.2.Кандидатстване с проекти в образователната система с активното включване на НПО	1.2.1.Допълнителни занимания за деца и ученици, за които българският език не е майчин. Подготовка на децата за бъдещо пълноценно включване в образователния процес	Училища, детски градини, НПО	2021-2030	Европейско финансиран е		Децата и учениците от малцинствата
2.Превенция на отпадане от училище на ромските ученици	2.1. Осигурява не на обективни и надеждни инструменти в системата на предучилищното и училищното образование	2.1.1.Осигурява не на редовна посещаемост и задържане в училищата чрез изготвяне на индивидуални програми за децата, застрашени от отпадане	Училища, детски градини	2021-2030	20 000лв.	Програми и проекти	Брой изготвени програми и обхванати лица

		2.1.2. Извън класни дейности за съхраняване на културната идентичност на децата от етническите малцинства, развитие на културното многообразие и формиране на толерантна среда	Училища	2021-2030	200 000лв.	Програми и проекти	Брой учениците от малцинствата Брой спечелени и реализирани проекти
3. Приобщаване и приемане на родителите-роми към образователния процес и засилване на участието им в училищния живот	3.1. Повишаване на ангажимента на родителите и засилване сътрудничеството	3.1.1Съвместни форми и дейности между родителите на ромските деца и останалите родители.	Училища Общини детски градини НПО	2021-2030	170 000лв.	„Предоставяне на интегрирани социални услуги за деца и родители от уязвими групи в Община Кубрат”	Брой въведени и реализирани форми
4.Усъвършенстване на образователните условия за качествено образование на квалификацията на педагогическите специалисти за взаимодействие в мултиетническа образователна среда	4.1. Формиране на интеркултурна компетентност на директори, учители и други педагогически специалисти	4.1.1. Квалификация на учители, директори и други педагогически специалисти за работа в мултикултурна среда.	Училища	2021-2030	88 000лв.	Участие в курсове и проекти	Брой обучени педагогически специалисти преминали обучение

ПРИОРИТЕТ 2 – ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Оперативна цел: *Равнопоставеност в достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими етнически общности с концентрация на бедност*

Цели	Задачи	Дейности	Отговора институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства- в лв.	Източник	Индикатори
1.Повишаване на здравните знания и информираността на ромското население от община Кубрат	1.1.Подобряване на информираността на ромското население за предпазване от най-честите заболявания, характерни за общността.	1.1.1 Провеждане на здравни беседи и разпространени е на информационни материали.	Лични лекари, РЗИ, здравен медиатор	2021-2030	20 000лв.	Държавен бюджет, европейски програми и проекти	Брой проведени беседи
		1.1.2.Информирание на ромското население за Здравноосигурителните им права и задължения.	Лични лекари, Медиатори	2021-2030	4 000лв.	Програми и проекти	Брой здравноосигурени ромски лица

	1.2.Намаляване на ранната бременност при ромските девойките до 18 години.	1.2.1.Провежда не на разяснителни беседи и консултиране на младите девойки за начините за предпазване от нежелана бременност	Лични лекари, Здравни работници по училища	2021-2030	Не са необходими		Брой проведени беседи
2. Подобряване на профилактичната дейност сред ромските семейства	2.1.Превенция и контрол на сексуално предавани инфекции сред ромските младежи	2.1.1.Консултиране и насочване за изследване на сексуално предавани инфекции	Лични лекари, мобилни екипи	2021-2030	7 000лв.	Национални програми Държавен бюджет, РЗОК	Брой консултирани от ромски произход
3. Развиване на медиаторството и на различните форми на работа за и в общността	3.1. Доближаване до кварталите, населени предимно с ромско население	3.1.1.Назначаване и обучение на здравни медиатори	МТСП Община	2021-2030	16 000лв.	Национални програми Държавен бюджет	Брой обучени и брой назначени здравни медиатори
		3.1.2.Периодично провеждане на беседи от здравни специалисти и медиатори за вредата от най-разпространените рискови	Община, РЗИ, здравни медиатори	2021-2030	2 000лв.	Държавен бюджет	Брой беседи

		фактори - тютюнопушене, злоупотреба с алкохол, нездравословно хранене и за предимствата на здравословния начин на живот					
--	--	--	--	--	--	--	--

ПРИОРИТЕТ 3 - ЗАЕТОСТ

Оперативна цел: *Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване*

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времени период	Финансиране		
					Средства в лв.	Източник	Индикатори
1. Осигуряване на достъп на ромите до пазара на труда	1. 1.Повишаване на пригодността за заетост и квалификацията на ромите	1.1.1.Организиран е на обучителни курсове за безработни лица:	Общината съвместно с Д „БТ”	2021-2030	150 000лв.	Кандидатстване по ОПРЧР и други програми и проекти	Брой обучени роми
		1.1.2. Включване на местното ромско население при реализацията на инфраструктурни проекти	МТСП, Д „БТ”, Частни инвеститори	2016-2020	Не са необходими		Брой включени роми

		1.1.3.Насърчаване на заетостта чрез програми и мерки по реда на ЗНЗ в рамките на годишните програми за заетост и обучение по НПДЗ и др. планове	Д „БТ”		100 000лв.	Оперативни програми От бюджета за активна политика на пазара на труда	Брой реализирани програми и брой включени роми
--	--	---	--------	--	------------	--	--

ПРИОРИТЕТ 4 – ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Оперативна цел: *Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги*

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства- в лв.	Източник	Индикатори
1. Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура	1.1. Отреждане на нови територии за жилищно строителство с възможности за деконцентриране на компактните и обособени ромски квартали	1.1.1.Идентифициране на подходящи терени в община	Общината	2021-2030	10 000лв.	Община Кубрат	Брой терени

	1.2. Изработване на ПУП	1.2.1.Актуализация на подробни устройствени планове на съществуващи терени	Общината	2021-2030	4 000 лв.	Програми и проекти	Изработени ПУП
		1.2.2.Подобряване състоянието на техническата инфраструктура	Общината	2021-2030	260 000 лв.	Програми и проекти	Благоустроени терени
		1.2.4.Рехабилитация и изграждане на социални жилища	Общината	2021-2030	720 000 лв.	Общински бюджет Европейски Средства	Брой жилища
2. Формиране на отношение на отговорен и добър стопанин при предоставяне на право на ползване на недвижим имот	2.1. Привличане на НПО и изявени лица от общността по места за изграждане на съвременни поведенчески модели	2.1.1.Съвместна работа на общината и НПО	Общината НПО	2021-2030	Не са необходими		Брой включени лица

ПРИОРИТЕТ 5– ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И АНТИДИСКРИМИНАЦИЯ

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на „език на омразата”.

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства- в лв.	Източник	Индикатори
1.Подобряване на ефективността на работа на МКБППМН и обществените възпитатели към нея	1.1. Периодичен контрол на малолетни и непълнолетни лица върху употребата на алкохол, наркотици и други упойващи вещества	1.1.1Провеждане на разяснителни кампании и беседи по училищата	Община Кубрат МКБППМН	2021-2030	500лв.	Общински бюджет	Брой обществени възпитатели, брой беседи, брой срещи на членовете на МКБППМН
		1.1.2. Обучение по правата на човека и правата на детето в училище	Община РПУ Училища	2021-2030	Не са необходими		Брой обхванати лица
		1.1.3. Мерки за оказване съдействие на « деца в риск» и на деца	Община РПУ ДПС „Закрила на детето”	2021-2030	Според конкретните нужди	Общински бюджет	Брой подпомогнати деца.

		регистрирани в ДПС					
2.Подобряване на ефективност та на работа в мултиетническа среда при спазване на стандартите по правата на човека		2.1.1. Разяснителни кампании сред ромите на различни теми	Община Кубрат	2021-20300		Програми и проекти	
3. Повишаване на ефективността на системата за социалното подпомагане чрез повишаване квалификацията на социалните работници за работа в мултиетническа среда	3.1. Повишаване на знанията и добиване на практически умения за работа в мултиетническа среда на социалните работници	3.1.1.Обучение на социални работници от дирекциите «Социално подпомагане» за работа в мултиетническа среда.	МТСП, АСП	2021-2030		Републикански бюджет	Брой проведени обучения; Брой обучени социални работници
4.Предоставяне на интегрирани социални услуги за деца и родители от уязвими групи			Община	2021-2030		Център за предоставяне на услуги за ранно детско развитие“ по проект ВС05М90Р001-2.004-0025-С01 „Предоставяне на интегрирани	Брой ползватели на услугата

						социални услуги за деца и родители от уязвими групи в Община Кубрат”, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“	
--	--	--	--	--	--	---	--

ПРИОРИТЕТ 6 – КУЛТУРА И МЕДИИ

Оперативна цел: *Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността*

Цели	Задачи	Дейности	Отговорна институция	Времеви период	Финансиране		
					Средства- в лв.	Източник	Индикатори
1. Постигане на устойчивост в резултатите на културната интеграция на ромите и маргинализираните групи	1.1. Да се постигне културна интеграция на ромите.	1.1.1. Реализиране на инициативи със социална насоченост с цел социална и културна интеграция на различни социални общности	Община Кубрат, Читалищата	2021-2030	50 000лв.	Програми и проекти	Брой проведени инициативи

2. Запазване и развитие на културната идентичност на малцинствените общности;	2.1. Развитие и опазване на културната идентичност на ромите	2.1.1. Популяризиране на традициите на етноса в региона чрез участие в различни форми и културни събития Фолклорен фестивал "Божурите"	Община Кубрат, Читалищата	2021-2030	20 000 лв.	Програми и проекти; Общински бюджет	Проведени мероприятия
		2.1.2. Възстановка на обичаи, характерни за етноса	Читалищата	2021-2030	5 000 лв.	Програми и проекти; Общински бюджет	Проведени мероприятия
		2.1.3. Организиране на тематични вечери	Читалищата	2021-2030	2000 лв.	Бюджет на читалища	Проведени мероприятия
		2.1.4. Привличане на младите роми в Библиотеките по места	Читалищата	2021-2030	Не са необходими		Брой привлечени

V. Очаквани резултати:

В края на периода на Плана за действие очакваме:

- Повишено качество на образование на учениците в уязвимо социално-икономическо положение, които се самоопределят като роми, така и за ученици в сходна ситуация ;
- Повишена здравна и екологична култура на учениците и младите хора в кварталите;
- Намалена безработицата сред малцинствата;
- Подобряване на жилищните условия на целевата група;
- Изграждане и узаконяване на нови жилища, зелени площи и детски площадки;
- Премахване на незаконно построени сгради, които не отговарят на ЗУТ и санитарно-хигиенни норми;
- Съхранена идентичност на малцинствените общности;

ПЛАНЪТ ЗА ДЕЙСТВИЕ Е ОТВОРЕН ДОКУМЕНТ И ПОДЛЕЖИ НА АКТУАЛИЗАЦИЯ - ДОПЪЛВАНЕ С ДАННИ И ИЗМЕНЕНИЯ ПРИ НЕОБХОДИМОСТ.